

Við lifum betur og lengur

- **Ný tegund af lífslíkum**

Ársfundur

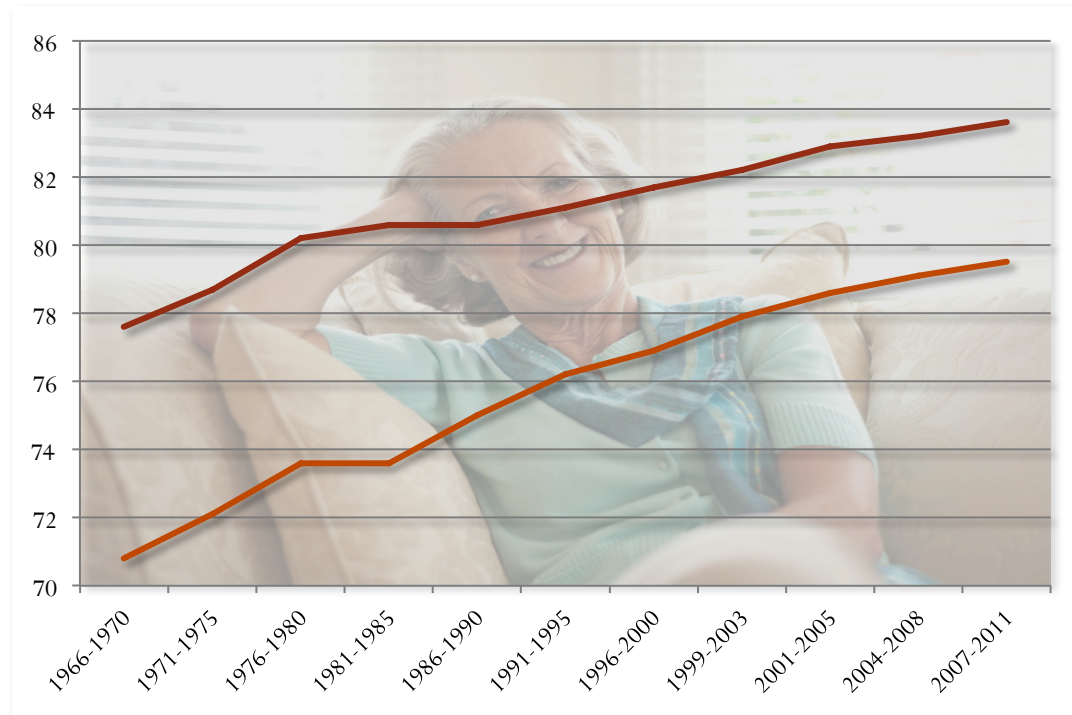
Landssamtaka lífeyrissjóða

19. maí 2015

Benedikt Jóhannesson

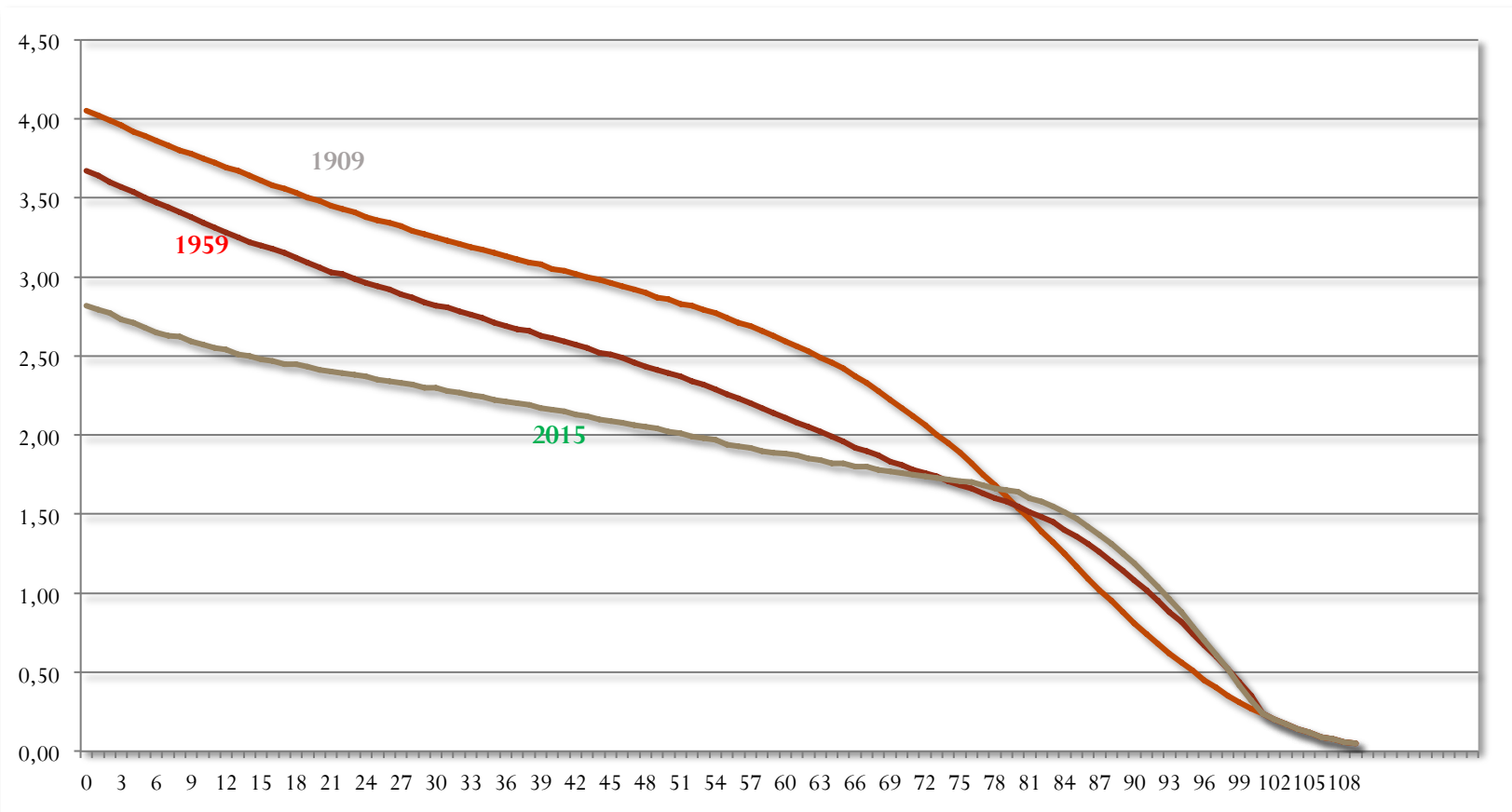

Meðalævin lengist sífelld

Meðalævilengd kvenna (efri) og karla (neðri) skv. töflum FÍT 1971-2011

Munurinn á ólifaðri meðalævi kynja – árg. 1909, 1959 og 2015

Ævi karla hefur lengst um...

- **Tvo og hálfan mánuð á ári eða**
- **11 vikur á ári eða**
- **77 daga á ári eða**
- **sex daga á mánuði eða**
- **fimm klukkustundir á viku eða**
- **44 mínútur á dag eða**
- **eina mínútu og 50 sekúndur á klukkustund**

Þetta leiðir til þess að ...

- **Með lengingu ævinnar hefur fylgt betra heilsufar**
- **Ævilengd í fullu fjöri hefur lengst eins og ævin í heild**

Petta leiðir til þess að ...

- **Skuldbindingar hækka alltaf í hvert skipti sem ný lífslíkutafla er reiknuð**
- **Ef ávöxtunin er ekki meiri en 3,5% að meðaltali þá þarf að skerða réttindi**

Erlendis hafa menn brugðist við með því að ...

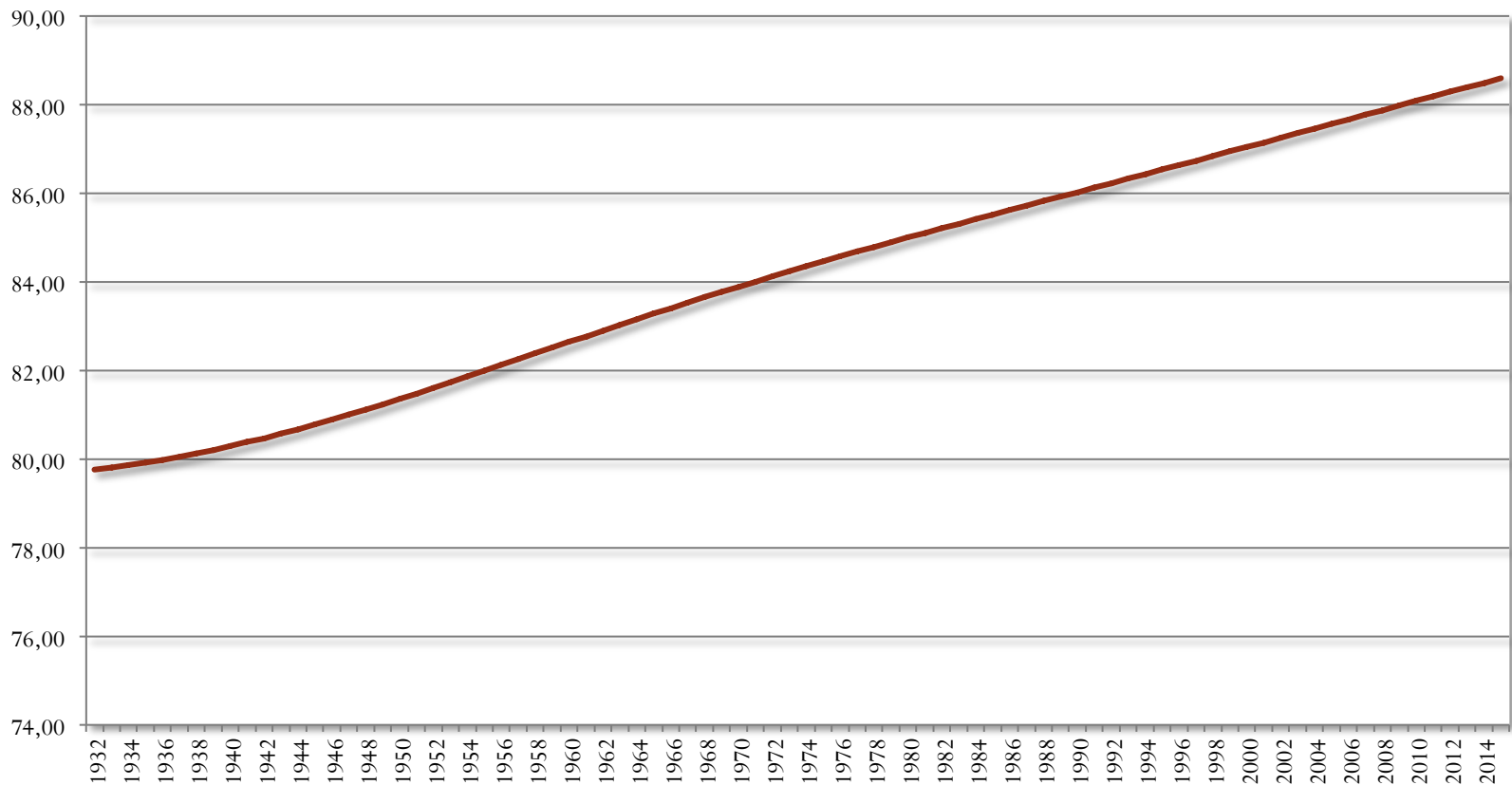
- **Reikna töflur þar sem gert er ráð fyrir því að dánartíðni haldi áfram að lækka og meðalævi að lengjast**
- **Þetta hefur til dæmis verið gert í**
  - **Bretlandi**
  - **Danmörku**
  - **Noregi**
  - **Svíþjóð**
  - **Hollandi**

Þessar breytingar verða til þess að réttindi eru ofmetin

- **Réttindi sem áttu að endast í 15 ár þurfa kannski að endast í 20 ár eða lengur**
- **Í nýrri tegund af töflum er notað spálíkan um það hvernig þróunin heldur áfram næstu áratugi. Horft er áfram í stað þess að horfa aðeins um öxl**
- **Þetta mun leiða til þess að sýnilegur verður halli á flestum eða öllum lífeyrissjóðum**

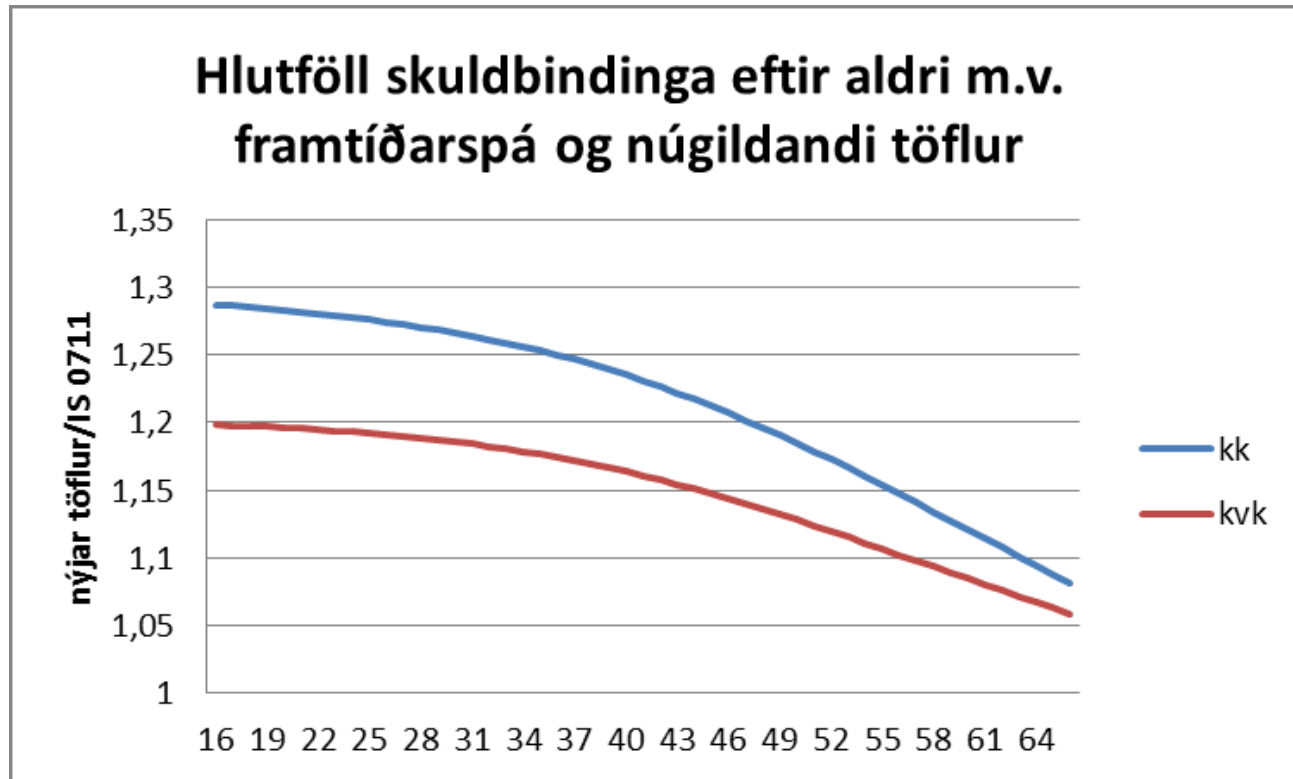
Meðalævi karla við fæðingu – nýjar líkur. Mismunandi ævilengd fyrir hvern árgang

Hvenær geta nýfæddir búist við að verða 100 ára samkvæmt þessu?

- **Fjölmiðlar hafa sagt að börn fædd eftir aldamótin 2000-2001 gætu búist við að verða 100 ára. Það er rangt.**
- **Samkvæmt þeirri hækkun sem er nú milli ára ættu íslenskar stúlkur fæddar árið 2122 að ná þessum áfanga og piltar fæddir árið 2129.**
- **Árið 2160 gætu karla búist við að verða jafngamlir og konur eða 103 ára!**
- **Vangaveltur af þessu tagi skipta þó litlu við úttekt á lífeyrissjóðum árið 2015.**

Áhrif nýrrar tegundar af lífslíkum á skuldbindingar

Hækkandi lífaldur kallar á breytingar

- **Skuldbindingar lífeyrissjóða gætu hækkað um 8-15%**
- **Mismunandi eftir samsetningu aldurs og skiptingu milli kynja**
- **Er verið að reikna fyrir alla lífeyrissjóði nú í vor og sumar**
- **Óvíst hvort brugðist verður við í haust eða næsta vor**

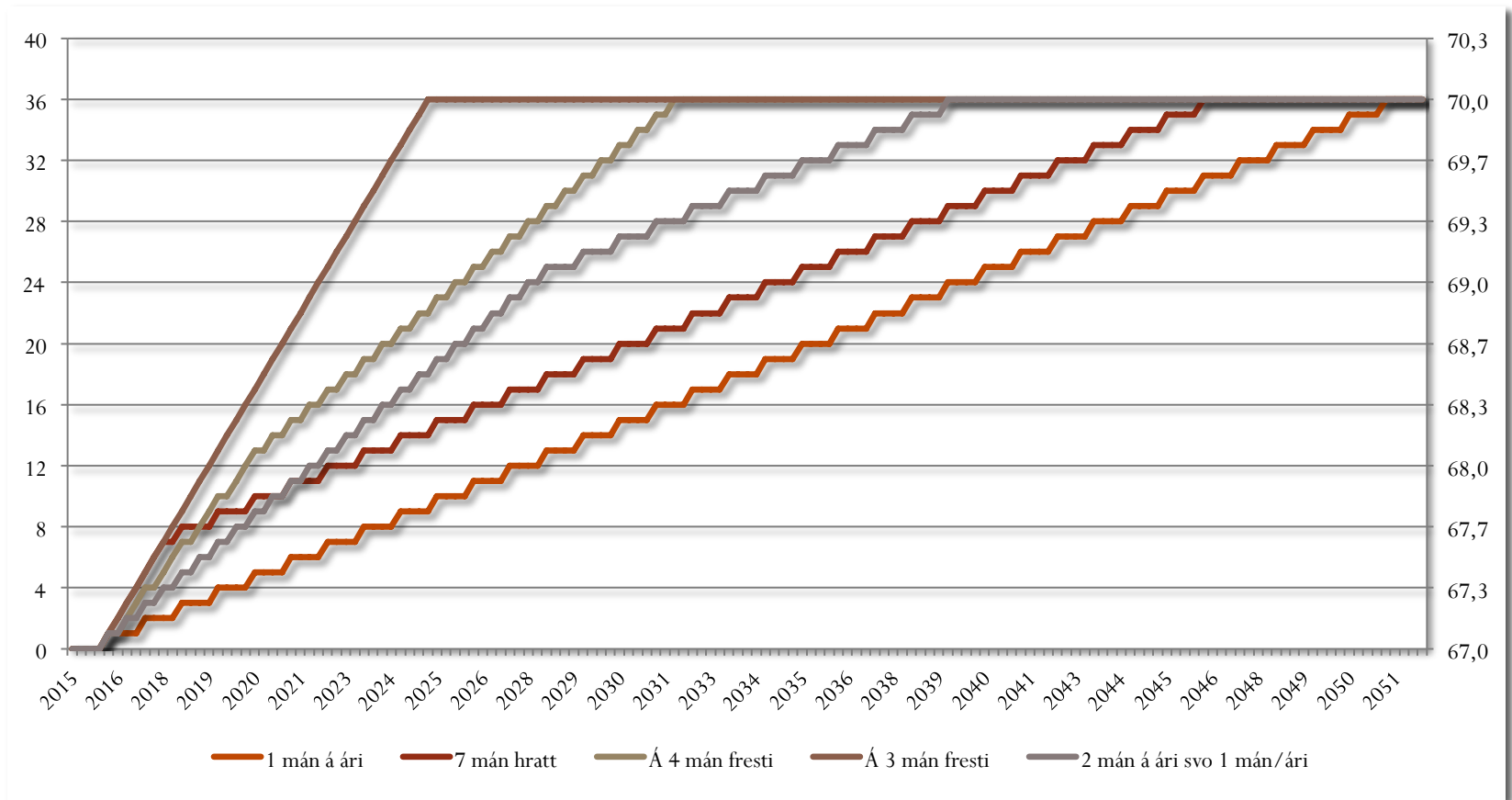
Hugsanleg viðbrögð

- **Hækkun eftirlaunaaldurs**
- **Hækkun iðgjalda**
- **Minni réttindi – lægri lífeyrir**

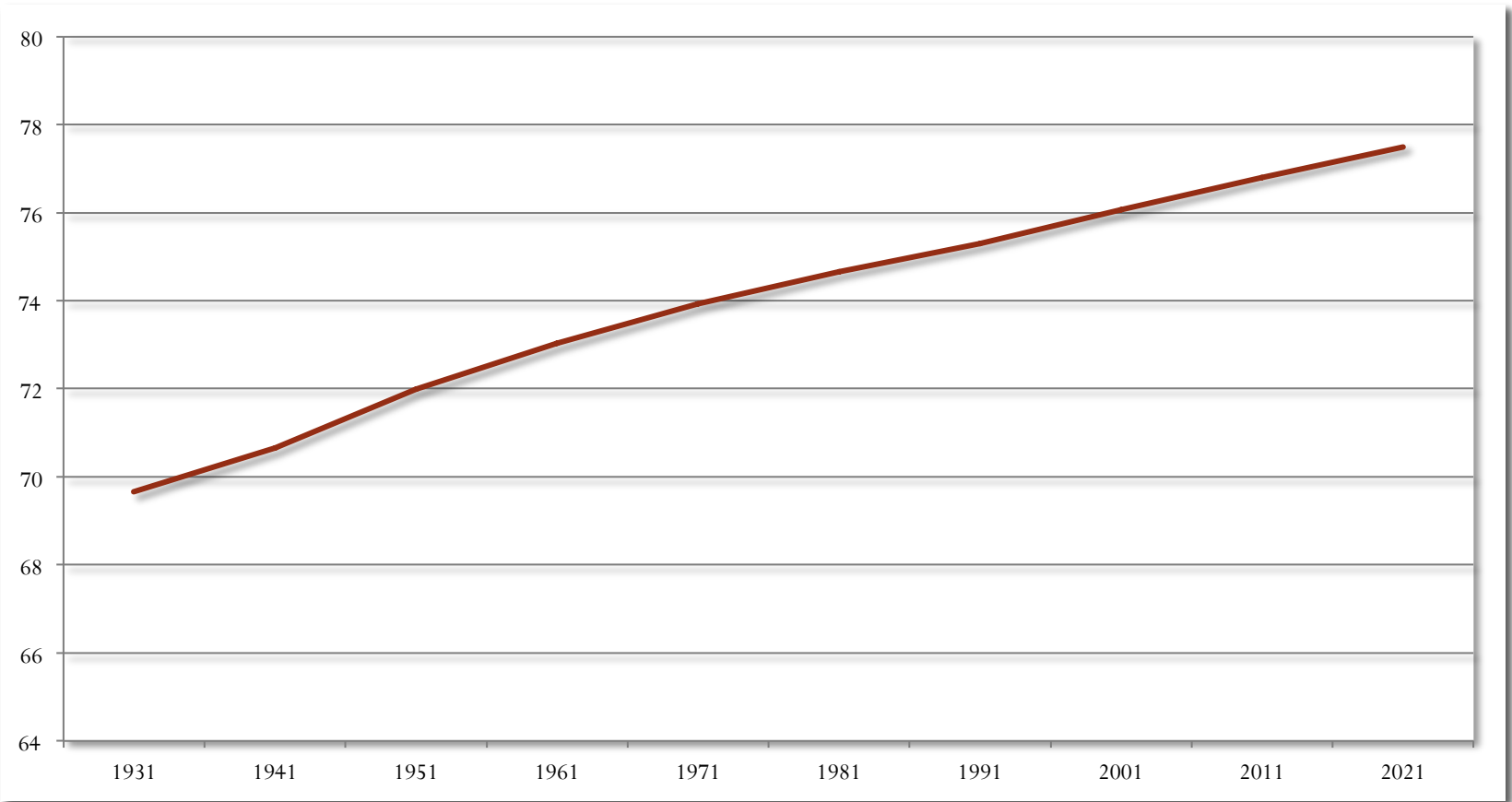
Hjá ríkinu er talað um

- **Hækkun lífeyrisaldurs hjá TR**
- **Úr 67 í 70 ár í áföngum**
- **Til dæmis með því að hækka um einn til þrjá mánuði á ári þar til 70 ára aldri er náð**
- **Lífeyrir óbreyttur**

Áhrif mismunandi aðferða við hækkun lífeyrisaldurs (hækkun í mánuðum)

15 ár eftir ólifuð? Aldur karla

Því fyrr sem brugðist er við –
þeim mun minna vex hallinn

